

Nov pohod črncev iz Selme v Montgomery

Črni pod vodstvom dr. M. L. Kinga bodo danes znova korakali iz Selme proti Montgomeryju v znak protesta proti kršenju volivne pravice.

MONTGOMERY, Ala. — Državna policija je v nedeljo s silo ustavila črnce na protestnem pohodu iz Selme v Montgomery pred državni kapitol, kamor so hoteli iti protestirati proti kršenju njihove v ustavi zajamčene volivne pravice. Guverner Wallace je poslal državno policijo proti črncem z nalogo, da "čuva javni red in zakon". Surovi nastop policije je dvignil val ogorčenja v delu javnosti, zlasti seveda med črnimi in njihovimi podporniki.

Tako je dr. M. L. King napovedal, da bo danes sam stopil na čelo novega pohoda črncev iz Selme proti državnemu glavnemu mestu. Vodniki črncev so nemu mestu. Vodniki črncev so se obrnili na zvezne oblasti, da prepovedo guvernerjevo uporabo policije za ustavitve protestnega pohoda. Zvezno sodišče do sedaj še ni odločilo te zahteve, guverner pa je izjavil, da bo tudi sedaj poskrbel za "izvrševanje zakona" in "ohranitev miru".

Dr. L. B. Kingu se je pridružila vrsta duhovnikov raznih ver iz vse dežele pri njegovem napovedanem pohodu.

V mestu vlada napetost, obe strani se pripravljata, množica črnih izjav je razvidno, da žele pa nestrpno čaka, kaj se bo zgodilo.

Kerenski še zmeraj predava pri svojih 83 letih

OAKLAND, Calif. — Vse, kar je nekaj pomenilo v prvi svetovni vojni, je že davno pod zemljo. Od politikov in drugi svetovni vojni je živ samo še general De Gaulle. Edino zadnji ministri predsednik kratkodobne svobodne ruske republike iz l. 1917 Kerenski je še živ in pri svojih 83 letih hodi predavati po ameriških visokih šolah in univerzah. Ravno te dni se mudi na Mills College v Oaklandu, Calif.

Tam so ga staknili tudi časnikarji in hoteli izvedeti, kaj misli o današnji mednarodni politiki. Iz njegovih izjav je razvidno, da je v svojih pogledih kar sodoben in da ne rine z glavo skozi zid. Prizna sedanje stvarno stanje na Ruskem in misli, da bi moral svobodni svet iskati več stikov z ruskimi narodi. Ne napoveduje skorajšnjega konca ruskega komunizma; je pa še zmeraj prepričan, da je sedanja diktatura vsiljena ruskim ljudem. Trdi, da najmanj 95% ruskega naroda ni za tesne stike s Kitajci in da v Rusiji še zmeraj obstoji podtalno javno mnenje, čeprav ne more priti do pravega izraza. To pa, kar sedaj vlada na Ruskem, ni noben komunizem, ampak samo čisto navaden "državni kapitalizem" v svoji primitivni obliki.

Vremenski
prerok
pravi:

Hladnejše z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 36.

Iz slov. naselbin

ROCHESTER, N. Y. — Tukajšnji splošno znani rojak ing. France Grum, je prejel žalostno sporočilo, da mu je v Slapah pri Devici Mariji v Polju umrl oče.

Bonnska vlada v zadregi radi odnesov do Egipta

BONN, Nem. — Egiptovski diktator Naser je s svojo politiko do vzhodnonemške komunistične vlade spravljal zahodnonemško vlado v veliko zadrego. Bonnska vlada je namreč povedala Naserju, da bo pretrgala z njim diplomatske stike in jenijska s podpiranjem Egipta, ako bo Naser sprejel Ulbrichta kot državnega poglavarja. Naser je kljuboval in postavil s tem bonnsko vlado pred alternativo: ali uresničiti vse, kar je Naserju napovedala, ali pa umakniti svoje grožnje, to se pravi kapitulirati.

Da bo zagata še večja, pritiskajo na bonnsko vlado Amerika, Anglija in Francija in ji svetujejo, naj ne pretrga diplomatskih stikov s Kairom. Ako bi bonnska vlada poslušala nasvete, bi ne samo kapitulirala pred Naserjem, ampak se tudi uklonila pred zavezniki. Tega pa nemški narodni ponos ne prenese. Zato so se člani bonnske vlade razdelili na dve skupini: pristaši Adenauerja in Straussa so za odločen nastop, zastopniki svobodne demokratske stranke, ki je s krščanskimi demokrati v koaliciji, pa so za popuščanje. Nemški zunanji minister dr. Schroeder je za popuščanje. To pa Erharda zelo jezi. Tako se vlada nahaja v prikriti krizi. Njena žrtev bo verjetno zunanji minister, ki mu prorokujejo skorajšen padec.

Pojemati je začela tudi kriza v britanski Gvajani

GEORGETOWN, Brit. Gvaj. — Vse kaže, da se bo nova vlada črnega voditelja dr. Burnhama konsolidirala. Vsi napori znanege levičarja Jagana jo do sedaj niso mogli podreti. Dr. Burnham bo dal uzakoniti gospodarsko petletko, ki jo bosta Anglija in Amerika gospodarsko podprli s precejšnjimi zneski. Dr. Burnham upa, da bo pridobil tudi precej Jaganovih pristašev na svojo stran, kakor hitro jim bo z javnimi deli preskrbel kruh. Boljši življenjski pogoji bodo zelo omilili napetost med črnci in domačimi Indijanci, tako mislijo poleg dr. Burnhama tudi domači politični opazovalci. Naši diplomati se bo pa odvalil kamen s srca.

Indija brani Kašmir

V nedeljo je policija prišla tam vrsto vodnikov gibanja za neodvisnost Kašmira. Indija je zaradi tega v ostrem sporu s Pakistanom.

SPINAGAR, Kaš. — Kašmir je gorata dežela na meji med Indijo, Zahodnim Pakistanom in rdečo Kitajsko. Velika večina njegovega prebivalstva je islamske vere in bi torej naravno spadala v islamski Pakistan in ne v hinduistično Indijo, kamor je Kašmir spravljal njegov hinduistični vladar. Med Indijo in Pakistanom je prišlo do ostrega spora zaradi Kašmira. Ta je pripeljal do pravega vojnega spopada in Kašmir je bil po črti premirja razdeljen v njegov pakistanski in indijski del. Indija je ohranila večji in rodovitnejši del dežele.

Pakistan je vprašanje Kašmira prinesel pred Združene narode. Ti so sklenili, naj spor reši ljudsko glasovanje. Pakistan je na to takoj pristal, Indija pa je kljub vsej svojzi zunanji demokratičnosti njegovo izvedbo odklonila in Kašmir enostavno proglasila za sestavni del svojega ozemlja. Kašmirci s tem niso bili zadovoljni. Indijci so njihovega vodnika šejka Mohameda Abdulaha prišli in ga več let držali v ječi. Predlaskim so ga končno izpustili, pa strogo nadzirajo njegovo delovanje.

Aretacije so zaostrele spor

Abdulah se je kar očitno izrazil, da kašmirsko vprašanje ni rešeno, dejal je torej, da ne priznava indijske priključitve za končno. Predložil je, naj bi ljudsko glasovanje odločilo, ali hočejo Kašmirci ostati združeni z Indijo ali hočejo neodvisnost. Ko je odšel na romanje v Mekko, središče islama, so indijske oblasti preteklo nedeljo šle po vsem indijskem delu Kašmira in prijemale vodilne pristaše šejka Abdulaha. To seveda vprašanja ne bo spravilo z dnevnega reda, povečalo bo pa znova napetost med Pakistanom in Indijo.

Pakistan je prav zaradi svoje gora spora z Indijo o Kašmirju začel gojiti tesnejše odnose z rdečo Kitajsko. Ta naj bi ga podpirala, če bi prišlo do novega spopada med Indijo in Pakistanom. Indijsko-pakistanski spor ima tako svoj vpliv na politični položaj v jugovzhodni Aziji, kjer trenutno merita svoje sile komunistični in svobodni svet.

— Okoli ena sedmina ameriškega kopna skriva pod površino ležišča premoga.

Dolar zmaga nad segregacijo v šolah

WASHINGTON, D.C. — Zadnji zakon o civilnih pravicah daje federaciji pravico, da ni dolžna podpirati tistih šol in učnih zavodov, ki bi še odklanjali sprejem črnih učencev. Ta pravica stopi v veljavo z letošnjim poletjem. Jeseni ne bo torej treba federaciji podpirati nobene šole, kjer še obstoja segregacija. Federalna uprava je na to opozorila vse šole, ki prejemajo njeno podporo, posebno pa vse šole, ki prejemajo njeno podporo, posebno pa vse šole na jugu. Opozorilo je hitro zaleгло. Šolske uprave v južnih državah se proti segregaciji borijo le še z besedami. V resnici pa skušajo izvesti od federalne uprave, kako daleč morajo "integrirati" svoje šole, da ne izgubijo federalnih podpor. Zato ni treba dosti dati na bahave izjave raznih južnih politikov.

Izjave so jim potrebne, da ohranijo simpatije svojih volivcev in da z njimi zakrijejo, kaj v resnici hočejo doseči: na zunanji boj proti segregaciji, na znotraj pa pogajanja s federacijo o obsegu integracije. Seveda bo tudi to pravilo poznalo nekaj izjem, ki jih bo konservativno časopisje primerno napihnilo.

Sprememba časa naj spada v pristojnost federacije!

WASHINGTON, D.C. — Danes sta senat in predstavniški dom v Washingtonu dobila zakonski predlog z istim besedilom, ki pooblašča federalno upravo, naj regulira spremembo časa spomladi in jeseni po istih načelih za vso deželo. Sedaj vlada na tem področju prava anarhija. V 30 državah je sprememba časa vpeljana, vendar pa prehode večkrat odreja občinske in državne administracije. V nekaterih državah se javna uprava sploh ne meni za to vprašanje, par držav pa izrečno prepoveduje spremembo časa.

Da bo zmešnjava še večja: imamo v deželi štiri "časovne cone", ki se avtomatično razlikujejo za 60 minut od cone do cone. Ako pridenemo še vozne reke na železnikah in avtobusnih progah, ki se zopet držijo svojih pravil, potem je poleti velikokrat prava uganka, da doženeš, kakšen čas imajo zunaj tvoje najbližje okolice.

Ako bo Kongres napravil red do zadnje nedelje v aprilu, mu bo hvaležna vsa dežela.

ZVEZA LAHKO TOŽI DRŽAVE ZARADI VOLIVNIH PRAVIC

Vrhovno zvezno sodišče je včeraj odločilo, da ima pravosodno tajništvo zvezne vlade pravico tožiti posamezne države zaradi kršenja splošne in enake volivne pravice.

WASHINGTON, D.C. — Zvezno vrhovno sodišče je odločilo, da ima zvezna vlada pravico tožiti državno vlado v slučaju, če ta krši volivne pravice državljanov, zajamčene v zvezni ustavi. Zavrnilo je odločitev zveznega okrožnega sodišča v Missisippiju, ki je razsodilo, da zvezno pravosodno tajništvo ne more tožiti države. Doslej so bile take tožbe omejene le na okraje. Odločitev Zveznega vrhovnega sodišča je zato pomembna, ker bo zvezni vladi olajšala postopek za jamčenje volivne pravice. Zvezne oblasti so tožile državo Mississippi, da načrtno s določili državne ustave in posebnimi zakoni ter odredbami skuša držati številu belih volivcev čim višje, črnih pa čim nižje. To postopanje je očitno v nasprotju z zvezno ustavo, ki določa splošno in enako volivno pravico.

Vse te določbe in odredbe so v nasprotju s črko in duhom ustave. Vrhovno sodišče je prav tako obsodilo zahtevo volivnih oblasti v državi Louisiana, da mora volivec, predno ga registrirajo v volivni seznam, pokazati svoje poznanje ustave s tem, da obrazloži pravilno enega od njenih členov, ki mu ga določi registrar. Ta zahteva je sredstvo, s katerim so oblasti v državi zadrževale vpis črnih volivcev v volivne imenike.

Trditve te pritožbe so preveč resne, pravica voliti v tej deželi predragocena in potreba po rešitvi teh pritožb mirnim potom v sodiščih prepomembna, da bi bilo mogoče to pritožbo zavrniti. Pravi Zvezno vrhovno sodišče v utemeljitvi svoje odločitve v prizivu proti razsodbi okrožnega sodišča v državi Mississippi.

Med ostalimi novicami vojaškega značaja so važne te-le: Rdeči gverilci so koncentrirali svoje čete okoli znanega tabora Da Nang. V okolici tabora se nahaja kakih 80 vasi, samo 10 med njimi je takih, da tja lahko hodijo vsaj podnevi vojaki in uradniki sajgonske vlade. Tudi vseučiliško mesto Hue je čisto obdano od komunističnih gverilcev. Ponoči ne upa nihče iti v okolico, ako nima dovoljenja od gverilcev. Vsi znaki kažejo, da bi komunistične čete še zmeraj rade odrezale gornji del južnega Vietnama od spodnjega na črti Da Nang-Mekong-Laos, kot smo o tem že poročali.

Uganka je pa za Sajgon prihod izredno močne misije ameriških generalov. Pod vodstvom šefa glavnega štaba naše armade generala Johnsona so prišli kar štirje generali "nadzorovati" naše čete v Vietnamu. V njihovem spremstvu se nahajata tudi dva osebna civilna zaupnika predsednika Johnsona za informacije in politiko. Vse se sprašuje, po kaj je prišla taka zbirka naših vodilnih vojaških in civilnih uradnikov.

Begunci s Kubo napadli poslaništvo ZSSR v ZDA

WASHINGTON, D.C. — V nedeljo je skupina kubanskih beguncev piketirala sovjetsko poslaništvo "zaradi nasilnih demonstracij proti ameriškemu poslaništvu v Moskvi pretekli četrtek in zaradi navzočnosti 40.000 sovjetskih vojakov na Kubi". Skupina demonstrantov je neprimerno udarila proti poslaništvu in vrgla proti njemu katran. Policija ni bila na to pripravljena, pa je demonstrante kmalu ukrotila in pet od njih prišlo.

Na protest iz sovjetskega poslaništva proti "napadu" se je državno tajništvo opravičilo.

Po predpisih za District of Columbia je prepovedano vsako piketiranje in demonstriranje pred poslaništvom tujih držav znotraj 500 čevljev širokega pasu. Policija je kubanske demonstrante obtožila kršenja tega

poznajo samo svoje volivne okraje.

Na vrsto bodo prišli seveda tudi kongresniki. Teh pa je toliko, da ne bo lahko spraviti vse na en sestanek. Johnson jih bo povabil na razgovore v posameznih skupinah, kot to že dela, kadar se mu zdi potrebno.

Glavna predsednikova skrb je seveda zakon o proračunu in z njim zvezani nakazilni zakoni. Vsi ti še tijo zakopani v posameznih pristojnih odborih in pododbirih. Če bo kaj zavlačevalo letošnje zasedanje, bodo pravno ti zakoni. Zanje se bo pa predsednik bolj pognel na sestankih s kongresniki, kajti za denarne zadeve je predstavniški dom bolj pristojen kot senat.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri, v sredo, ob 7.30 sejo v navadnih prostorih.

Iz bolnišnice — Frank Virant z 2194 Glenridge Road se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske in pozdrave.

Zadnje čast — Klub Ljubljana prosi svoje članstvo, da pride nocoj ob osmih v Zeletov pogrebni zavod na E. 152 St., da izkaže zadnjo čast umrlemu bratu Mattu Baragi.

Roko si je zlomil — Frank Perko s 1092 E. 174 St., tajnik Podr. št. 3 SMZ, je padel na obcestnem tlaku in si zlomil v zapestju desno roko. Dali so mu jo v mavec in jo bo moral imeti v njem od 5 do 6 tednov.

Okrevala je — Mrs. Mary Langenus s 6700 Schaefer Ave., ki je bila tri mesece težko bolna na domu, se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Sestanek — Skupne podružnice SZZ imajo jutri, v sredo, ob enih šestih v St. Clair Recreation Center na 6250 St. Clair Avenue.

Zadušnica — Jutri ob 7.30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Johna Tanka na 30. dan njegove smrti.

Nov odbor — Slov. tel. zveza v Clevelandu ima za l. 1965 sledeči odbor: duh. vod. rev. J. Martelanc, starosta Janez Varšek, načelnik Milan Rihtar, taj. Zalka Zupan, blag. Frank Tominc, načelnica žen. skupin ga. Nada Kozjek, gospodar Viktor Blatnik. Vse dopise na naslov J. Varšek, 1101 Norwood Rd., Cleveland, Ohio 44103.

Kongoški Čombe je vendarle šel v Kenijo

NAIROBI, Ken. — V Nairobiju je zboroval nad teden dni ministri svet Unije afriške ednosti. V glavnem se je pečal s krizo v Kongu. Čombe je prvotno naznanil svoj prihod, potem pa ga je preklcal. Sedaj pa je vendarle šel na zadnje seje.

To bi pomenilo, da mu je kenijski predsednik Kenyatta jamčil ne samo za življenje, ampak tudi za udeležbo pri sejah, česar mu Naser svoj čas ni hotel ko se je vršila podobna konferenca v Kaiiru. Obenem je njegov prihod na seje tudi dokaz, da ni med afriškimi politiki več tako hudega nasprotovanja Čombejevemu režimu, kot je bilo še pred nekaj tedni.

S Čombejem seveda nihče ne simpatizira, toda večina ga vsaj smatra za potrebno zlo in ne zahteva njegovega padca. Tako je kongoška kriza začela kar sama pojmajati brez vsakega sodelovanja mednarodne politike.

Veliko mesto

NEW YORK, N.Y. — Mesto New York je dolgo 36 milj in na najširšem kraju 16,5 milje široko.

zmagali v Južnem Vietnamu.

V Londonu mislijo, da je napad precej pretiran, da pa je bil gotovo naročen iz Peipinga. Pomeni začetek iskanja krivca, ako se v južnem Vietnamu ne bodo uresničile vse želje kitajskih in vietnamskih komunistov.

Predsednik L. B. Johnson priganja Kongres k delu

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Johnson računa s časom; ve, kaj je polovica. Ta teden poteče namreč polovica dobe za sedanje kongresno zasedanje, ako bodo senatorji in kongresniki res hoteli končati svoje delo do srede leta. Zdi se, da jim Johnson ne zaupa preveč. Zato je za večeraj sklical sestanek vseh 68 demokratskih senatorjev, da jim poda poročilo o stanju domače in zunanje politike in seveda tudi o vietnamski krizi. Tako večini sestanek senatorjev so redki, letos je bil do sedaj samo eden. Zato ima včerajšnji nekaj več pomena kot bi človek mislil. Predsednik hoče namreč opozoriti senatorje, naj pohitijo; nevarnost obstrukcije proti spremembi pravilnika je minila, ni

torej nobene potrebe, da bi kdo zavlačeval delo v senatu.

Johnson je opozoril senatorje, da leži pred Kongresom še cela kopa zakonov, ki še niso izglasovani. Zakon o bolnišnem zavarovanju je še zmeraj v Millsovem odboru. Ako bo Mills držal besedo, pride sredi marca pred plenum, toda za to ne more jamčiti nikdo. Zakon o podpiranju šol ima pred seboj tudi še dolgo pot skozi Kongres. Ni še jasno, kako dolgo se bo Kongres mudi pri zakonu o znižanju trošarin, ki je tudi še v Millsovem odboru. Zakon o podpiranju tujine se je pa zataknil v senatnem odboru za zunanje zadeve. Postopek o novem imigracijskem zakonu se še tudi ni razmahnil. Potem so na dnev-

nem redu tudi Johnsonovi zakoni o pobujanju revščine, o reorganizaciji narodne obrambe, o podpiranju mest in zidave stanovanjskih hiš. Pri vsem tem pa misli Johnson poslati Kongresu še nekaj zakonskih načrtov socialnega značaja. Ker je večina teh zakonov še pred predstavniškim domom, bo senatu ostalo le malo časa, da jih obdela, ako hoče iti Kongres poleti na počitnice.

Predsednik Johnson je najbrž namenoma povabil na razgovor le senatorje. Jim hoče samo prirediti v njih prošiti, rad bi od njih tudi zvedel, kaj misli dežela o njegovi politiki. Senat pa je namreč v tem oziru bolj razgledani kot kongresniki, ki

poznajo samo svoje volivne okraje.

Na vrsto bodo prišli seveda tudi kongresniki. Teh pa je toliko, da ne bo lahko spraviti vse na en sestanek. Johnson jih bo povabil na razgovore v posameznih skupinah, kot to že dela, kadar se mu zdi potrebno.

Glavna predsednikova skrb je seveda zakon o proračunu in z njim zvezani nakazilni zakoni. Vsi ti še tijo zakopani v posameznih pristojnih odborih in pododbirih. Če bo kaj zavlačevalo letošnje zasedanje, bodo pravno ti zakoni. Zanje se bo pa predsednik bolj pognel na sestankih s kongresniki, kajti za denarne zadeve je predstavniški dom bolj pristojen kot senat.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 47 Tues., March 9, 1965

Dvoboj Johnson - Maocetung

Sredi februarja — dan je težko določiti — je predsednik Johnson postavil našim oboroženim silam v Južnem Vietnamu in v njegovi bližini novo nalogo: upreti se morajo same na svojo odgovornost in ne več kot "svetovale" vietnamskim četam komunističnim gverilcem in se pri tem nič ne ozirati na sedanjo demarkacijsko črto ob "17 paraleli". Naše oborožene sile so torej dobile nove naloge in s tem dale vietnamski tragediji vsaj vojaško čisto novo podobo.

Do sedaj smo bili navajeni, da smo govorili o vietnamski državljanski vojni. Pod tem si je vsako predstavljali nekaj svojega. V glavnem smo bili vsi složni v tem, da pod tem pojmom razumemo boj med komunističnimi gverilci in južnovietnamsko vlado, pri čemur gverilci dobivajo podporo od kitajskih komunistov deloma naravnost, deloma pa preko Severnega Vietnama, dočim dobiva južnovietnamska vlada podporo od Amerike. Na obeh straneh državljanske fronte so bili domačini glavni igralci v tej tragediji, Washington in Moskva sta bila le za vojaško, gospodarsko, politično in diplomatsko rezervno.

Pri tem smo doživeli, da so glavni igralci na ameriški strani opesali in se pokazali za nesposobne, da se z uspehom vojskujejo proti komunističnim upornikom, dočim so igralci na komunistični strani zmeraj bolj uveljavljali svojo moč in zmagovali, ne morda v standardnih bitkah, pač pa v neštevilnih malih, na videz malopomembnih bojih "na terezu", dokler niso dobili pod svojo kontrolo večino južnovietnamskega ozemlja. Ker so ameriške čete igrale le vlogo svetovalca, niso mogle posegati v taktiko in strategijo vietnamskih poveljnikov, kolikor so jo sploh kaj imeli. To je rodilo katastrofalne posledice ne samo za južnovietnamsko vlado, ampak tudi za Ameriko. Brez velikih bitk smo se znašli približno tam, kjer smo bili na Koreji po vdoru kitajskih čet, ki so potisnile ameriške vojske nazaj skoraj do Fuzana. Vendar si je Amerika hitro opomogla. Ameriške čete so začele nastopati proti severu in dosegle tak strateško in vojaško močan položaj, da je bilo mogoče zaključiti vojno s kompromisno demarkacijsko linijo.

Zdi se, da azijski komunisti pozabili na vse to in da jim bdi pred oči samo francoski poraz pri Dienbienphuju v l. 1954, kjer niso samo prisili francoske čete na kapitulacijo, ampak tudi želi vse uspehe, kar jim jih je mogla dati takratna zmaga nad Francijo. Zato so prepričani, da bodo tudi sedaj pripravili Ameriko na kolena in jo prisilili k umiku, kot so l. 1954 prisilili Francijo.

Tako prepričanje na strani kitajskih komunistov ni samo plod domišljije po željah, je komunistom tudi potrebno, dokler hočejo živeti v upanju, da so poklicani, da spravijo pod komunistične režime vse tiste dežele, ki so bile nekad v zgodovini pod kitajsko oblastjo. To upanje je pa po prevzemu oblasti na Kitajskem doživelo nekaj hudih udarcev. Najprej jim Moskva ni hotela dati v Sibiriji in ob Tihem oceanu ničesar, kar bi radi imeli. Potem si je Japonska neprimerno hitro pomagala na noge in se ob ameriški podpori osvobodila vsakega pritiska od strani kitajskega rdečega režima. Potem je prišlo razočaranje na Koreji: samo severni del tega polotoka je ostal pod njihovo kontrolo. Zgubljene so bile potem vse nade na Formozo, otočja Matsui, Quemoi itd. Filipini sploh ne mislijo, da bi se brigali za kitajsko nevarnost, tako varni se počutijo pod ameriškim "dežnikom".

Za kitajsko napadalnost ostane torej odprta samo še ena pot: preko nekdanje Indokitajske v prostor med Azijo in Avstralijo. To bi radi dobili pod svoj vpliv. Tu pa so nalezli na oviro v Laosu, še bolj pa v Južnem Vietnamu. Ako te ovire ne preskočijo, ne morejo nadaljevati svojega pohoda proti Avstraliji in Novi Zelandiji.

Če gledamo s tega vidika na Južni Vietnam, dobi ta kos jugovzhodne Azije čisto drug pomen. V Južnem Vietnamu se ne vrši samo boj, kakšen naj bo političen režim v Sajgonu, ali protikomunističen ali nevtralen ali komunističen. Kitajskim komunistom je ta dežela potrebna kot odskočna deska proti Singapuru in Indoneziji. Ako bi režim v Sajgonu bil na njihovi strani, bi mu najbrže ne gledali na barvo: lahko bi bila živo-rdeča, lahko pa tudi samo nadahnjena z rdečo barvo. Na vse to misli Maocetung in ne morda na to, kakšne barve komunist naj vlada v Sajgonu.

Amerika seveda ne more ravnodušno gledati, kam cilja sedanja kitajska zunanja politika. Prišli bodo časi, ko bo tudi Kitajska imela medcelinske rakete in atomske ter vodikove bombe, ki bodo ravno tako lahko priletele na zahodni del naše dežele kot sedaj lahko priletijo ruske na vzhodni. Ali naj pri tem čakamo, da bosta oblast in vpliv kitajskega komunizma segla prav do Sidneyja?

Zato je razumljivo, zakaj zahteva predsednik Johnson tak režim v Sajgonu, ki ne bo samo za metlo kitajskim komunistom. Zato tudi zahteva da mora biti takemu režimu zagotovljena možnost političnega obstoja, da mora biti va-

ren pred komunistično podtalno napadalnostjo.

Na to stališče seveda kitajski komunisti pristati ne morejo, kajti s tem bi pokopali tudi vse svoje načrte, kar jih imajo v jugovzhodni Aziji. Zato še zmeraj upajo, da bodo zmeli ameriško politiko na tem področju. Vsaj začasno se gotovo motijo: Amerika ni namreč — Francija! Tudi Fusan ni bil Dienbienphu!

Ne moremo prorokovati, kako dolgo bosta Johnson in Mao vsak na svojem stališču. Zaenkrat kažejo vsi znaki, da si ne bosta hitro premislila. Zato vietnamske tragedije ne bo tako hitro konec, kot si ga vsi želimo.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

Cleveland, O. — CERKEV VARUHINJA MATERINEGA JEZIKA. Kot za toliko drugih narodov po svetu tako velja tudi pri našem narodu, da je bila Cerkev in njeni duhovniki dolga stoletja poleg kmečkega človeka tako rekoč edina varuhinja naše materine besede in skrbna gojiteljica lepote našega jezika. Kot taka se je izkazala tudi v današnjih dneh, ko se v skladu z novimi določili 2. vatikanskega cerkvenega zbora uvaja v bogoslužje tudi naša slovenska beseda.

SLOVENSKI ŠKOFJE IZDALI ENOTNA NAVODILA. Od pretekle nedelje, to je od 7. t. m. dalje, mašujejo po vseh cerkvah v naši domovini po novi instrukciji (navodilu) rimskega liturgičnega sveta in obredne kongregacije ter pri sv. mašah z udeležbo vernikov rabijo slovenski jezik. Slovenski ordinariji so v ta namen izdali enotna navodila, veljavna za vsa njihova cerkvena področja, tako da ni tozadevno nikakršnih nasprotij.

Hvala Bogu, župnik pri Sv. Vidu g. msgr. Alojzij Baznik si prizadeva, da bi bilo v pogledu bogoslužnega jezika tudi v njegovi župniji vse popolnoma skladno in onim na področju slovenskih škofij v naši rodni Sloveniji.

NE VEČ: TELO KRISTUSOVO, MARVEČ: KRISTUSOVO TELO. Glede na to, da so se slovenski ordinariji doma odločili za skladnejšo z duhom slovenskega jezika obliko Kristusovo Telo namesto Telo Kristusovo, ki je bila napravljena v duhu germanskih odn. romanskih jezikov, je ta nova lepša slovenska oblika od zadnje nedelje v rabi tudi pri slovenskih mašah v vidovskih cerkvah. Gospod župnik sam jo je rabil pri svoji maši že v soboto pred tem dnem, t. j. 6. t. m.

"POJDI TE V MIRU!" Za "Ite missa est" so slovenski škofje odobrili prevod "Pojdite v miru!". Ta prevod namreč veliko bolj ustreza duhu (latinskega) izvirnika. Dosedanja oblika, kakor smo jo rabili od prve letošnje adventne nedelje po slovenskih cerkvah v Clevelandu "Pojdite, poslani ste", je bila vse preveč slep prevod iz latinskega jezika.

"BERILA IN EVANGELIJI." Že tri nedelje nazaj smo pri Sv. Vidu lahko opazili, da je duhovnik na prižnici bral evangelij iz posebno v lepo rdečo platno vezano knjigo. Ta knjiga so Berila in evangeliji, ki jo je tiskala Družba sv. Mohorja v Celovcu, založila pa Slomškova založba ravno tam. Slovenski ordinariji so prosili oblast, da bi smeli to knjigo za svoje župnijske urade uvoziti iz Avstrije (Celovca).

Knjiga Berila in evangeliji je izšla v veliki nakladi. Na Koroskem se dobi po 190 šilingov izvod. V Sloveniji odn. Jugoslaviji bo veljala okoli 7.000 din. Kdor bi jo od ameriških rojakov rad, naj jo hitro naroči ali naravnost pri Mohorjevi družbi v Celovcu, Viktringer Ring 26, Avstrija, ali pa pri Slovenski pisarni v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, 44103. Cena \$9. Knjiga ima 544 strani, fin papir in velik tisk.

BREZ KOMENTARJA. Ob sedajšnjem imenovanju novih kardinalov po papežu Pavlu VI. da j stoj kot "ta stara cerkev" je prinesla čikaška Prosveta, ki

je, kot znano, uradno glasilo Slovenske narodne podporne enote, na prvi strani v prvi koloni poročilo iz Rima o tem. Na naslov jugoslovanski škofov in posebej tudi ameriških lete naslednje besede: "...V Jugoslaviji je imenoval za kardinala zagrebškega nadškofa Franjo Šeperja. Na vrsti bi moral biti ljubljanski nadškof, a Vatikanu se zdi zagrebška škofija veliko važnejša. Zadnji Slovenec, ki je bil kardinal, je bil goriški nadškof Missia. Vse Primorje je bilo tedaj še pod Avstro-ogrsko monarhijo." — "Zadnji jugoslovanski kardinal je bil zagrebški nadškof Štepinac, ki je med vojno sodeloval z ustaši s podporo Mussolinija in Hitlerja. V novi Jugoslaviji je bil Štepinac obsojen vsled veleizdaje in že ko je bil obsojen, ga je papež v protest proti Titu imenoval za kardinala. — V sličem protest je bil zdaj imenovan za kardinala praški nadškof Joseph Beran. Beran s svojo klerikalno politiko zelo nagaja čehoslovaški komunistični vladi, ki mu aktivnosti sodnijsko ovira." — "Vsi novi kardinali so poznani tudi kot klerikalni politiki. Katoliška cerkev se s politiko veliko ukvarja. V nekaterih državah ima vso politično moč. Vatikan ima, odkar je postal politična sila, tudi državnega tajnika, ki se izključno peča s političnimi zadevami po svetu. — Tudi vsi ameriški kardinali se več ali manj udeležujejo v politiki. Posebno še njunorški kardinal Spellman. V komunističnih državah pa jim je politika zabranjena, češ, da je njihova dolžnost bogoslužje. Temu pa se upirajo posebno katoliški duhovniki na Poljskem, Čehoslovaškem in tudi na Hrvaškem, ne pa toliko v Sloveniji, kjer mnogi celo sodelujejo z vlado in ona z njimi. Torej so v politiki kot prijatelji vlade." (Prim. Prosv. 27. jan. 1965!)

VISOKOSOLSKA EKSKURZIJA V EVROPO POD VODSTVOM PROF. K. BONUTTIJA. A. Kakor je razvidno iz najnovejše številke clevelandskega škofijskega tednika "The Catholic Universe Bulletin" (od 5. sušca t. l.), bo vodil v času od 27. maja do 17. junija t. l. naš rojak profesor Karel Bonutti posebno poučno in zabavno ekskurzijo svojih študentov v Evropo. (The first Notre Dame sponsored European tour.)

Prof. K. Bonutti je bil rojen l. 1928 v Bukovici pri Gorici. Srednje šole je opravil v Gorici, na Reki in v laškem Vidmu. V ZDA (Cleveland) je prišel z družino 20. maja 1950. Tu je leta 1957 dosegel na Western Reserve univerzi "master degree of arts (iz gospodarskih ved)". Jeseni 1959 je začel poučevati na Notre Dame kolegiju ekonomijo in sociologijo, kar dela še danes, ko je obenem tudi predstojnik oddelka za sociologijo in ekonomijo na omenjenem kolegiju.

Kronist

Kdo smo upokojeenci na Holmes Avenue?

Cleveland, O. — Na to vprašanje želim na kratko odgovoriti. To smo pionirski Slovenci v Slovenke, ki smo leta 1906 ustanovili župnijo Marije Vnebovzete na Holmes Avenue in me-

sec avgusta 1906 odprli svojo novo slovensko cerkev, ki še sedaj sam odkril nesmisel onega stavka iz vsebine celotnega spisa, ki ga je namreč, da mate-

so jo zidali, kar nas je še živih, so člani in članice Kluba upokojeencev.

Prav tako velja tudi za Slovenski dom na Holmes Avenue, ki je bil odprt 24. avgusta 1919 kot prvi slovenski narodni dom v Clevelandu. Bivše pevsko društvo "Soča" je leta 1919 začelo organizirati delniško družbo "Slovenski dom" in so kupili zemljišče od Johna Assega tam, kjer Dom sedaj stoji. To je bilo aktivnosti. Prodajali so delnice, vozili opeko iz opekarne, metali smo imeli vsako leto semenj in bazar. Društva so bila delovna, posebno dramatsko društvo Lilija, pozneje Čitalnica, Godba in Ženski odsek. Tako je sedaj ob 45-letnici Dom polna skleda, da se le zraven usedemo. Upokojeenci imamo prost prostor, kjer se snidemo od časa do časa, preganjamo dolg čas in obujamo spomine.

Priznanje moramo dati novim naseljencem, ki so prišli sem po zadnji vojni in oživili dramatsko društvo Lilija in Čitalnico. Čitalnica je odprta vsak četrtek zvečer od 7. do 8. ure. Knjižničar France Hren rad in v ljudno postreže. Člani in članice Kluba upokojeencev na Holmes Avenue imajo knjige zastoj na razpolago. Ne stane nič, poslužimo se jih torej! Čitalnica ima na razpolago največjo zbirko knjig od vseh slovenskih čitalnic med nami, ker smo leta 1925 kupili v starem kraju eno celo knjižnico. V njej so knjige, ki jih ni mogoče dobiti nikjer drugje. To mi je znano, ker sem bil tedaj tajnik Čitalnice, Lilije in Slovenskega doma, poleg tega pa še Društva Kras št. 8 SDZ. Lahko bi torej napisal kar lepo zbirko spominov.

Naj končno omenim željo članstva Kluba upokojeencev, da se zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili naše prireditve, posebno mladini, naši drugi in tretji generaciji. Prišli so v izrednem številu in tako pomagali k res lepemu uspehu.

Zadnja seja je bila v počastitev zlatoporočencev Mr. in Mrs. Frank Kocin in Mr. in Mrs. John Asseg. Lepo je bilo, da se je članstvo odzvalo v tako lepem številu.

Jutri, v sredo, 10. marca, bo redna seja Kluba slov. upokojeencev v Slovenskem domu ob dveh popoldne. Po seji bo zopet nekaj novega. Ženske bodo imele svojo zabavo, moški bomo pa vrgli karte. Tudi nekaj prigizka bo na razpolago. Moški naj prinesejo karte s seboj, za ženske bo pa "orodje" preskrbel tajnik.

Članstvo je vabljen, da se seje udeleži. Vabljeni so tudi tisti upokojeenci, ki še niso člani, pa žele postati!

Na svidenje!

John Trček, taj.

Popravek in dopolnilo

New York, N.Y. — Tiskarski škrat najbolj samolastno gospodari, kadar s svojo zvitostjo popolnoma pokvari vsebino in smisel celotnega spisa s tem, da v važnem stavku spremeni eno samo besedico. To se je zgodilo v spisu "Slovenska beseda v zdomstvu", objavljenem v Ameriški Domovini dne 3. marca t. l. Na sredi članka je bistveno pomemben stavek, ki se mora glasil: "So vrednote in človeškem življenju, ki jih ni mogoče nadomestiti, če si jih zavrgel. Med take vrednote sodi materinščina in izvirna narodna kultura." Škrat se je vsedel na besedico *ni* in jo zamenjal z *je*, češ da je mogoče nadomestiti materinščino in kulturo. Pravilno je seveda, da teh dveh vrednot ni mogoče nadomestiti in v tem smislu naj bo sedaj škratova muhavost popravljena.

Za bralca, ki razumno in vestno prebira članke te vrste, je najbrž popravek odveč, ker je že sam odkril nesmisel onega stavka iz vsebine celotnega spisa, ki ga je namreč, da mate-

rinščine ni mogoče nadomestiti, ker je samo ena in edina. Če kdo to zavrže, druge nima. Materinščina je namreč sredstvo, ki pomeni prvo in elementarno duhovno vez med materjo in otrokom, ko mati mlademu bitju z materinsko besedo vceplja prve pojme o svetu, ki ga obdaja, in o življenju, v katerega ga z ljubeznijo in modrostjo uvaja. Ni na tem svetu dobrine, ki bi po svoji resnični vrednosti presežala materinščino. Kajti materina beseda vsebuje najzlahtnejše prvine otrokovega mišljenja in čustvovanja, ki ostanejo v njegovem bistvu kot dragocena dola vse življenje, čeprav se tega ne zaveda. Zato je materinščino kot zunanji izraz človekovega tuzemskega izvora sicer mogoče zavreči, a je ni mogoče izbrisati. Kdor bi jo pa zavrgel, bi bil brezobrazna poturica, ki na svoji pravi obraz nadene tujo masko.

V tako skupino brezobraznih maškar bi morali uvrstiti slovensko mater, ki s svojim otrokom govori v drugem jeziku, kakor se ga je naučila od svoje matere. Kaj takega ni samo odvratno, marveč protinaravno. Nič ne pomagajo izgovori, da je bolj praktično in bolj koristno z otrokom takoj govoriti v jeziku novega kraja. To je nasilje nad lastno krvjo! Je nekako tako, kot če bi na mladiko domačega drevesa cepil iz tujine prinešen cepič še tako koristnega sadeža: se po navadi prime in požene, pa se kmalu pokaže, da so sokovi različni in drevo se ne razvije prav, lotijo se ga bolezn, nakladnje postane rakasto in hira vse, dokler se ne posuši.

Noben vrtnar noče rakastega drevoja. Nobena dežela se ne raduje nad prišleki, čijih potomstvo nosi lad duševne razklanosti, ker je mati na svojo kri vcepila tuj cepič.

Dr. Ludovik Puš

Odličen pevski koncert v Milwaukee

MILWAUKEE, Wis. — Preteklo nedeljo, 28. februarja 1965, je bil v dvorani sv. Janeza pevski koncert mladinskega in mešanega pevskega zbora sv. Janeza. Izveden je bil vsaj za amaterske pojme, na kvaliteten višini, v ponos fari, v radost in užitek poslušalcev, ki so to pot v izredno velikem številu napolnili dvorano sv. Janeza. Med njimi smo opazili lepo število rojakov in gostov iz Chicaga in iz drugih bližnjih mest. To je hvalevreden pojav, ki nam daje zagotovilo, da bo lepa slovenska glasba in pesem v Ameriki še dolgo svetila in budila zavest naše kulturne dejavnosti v ponos našim rojakom in rojakinjam-zanamcem.

Pisati poročilo o koncertu je težavna reč. Eden hvali, drugi grajata, toda nihče po zaslugi, je napisal pesnik Simon Gregorčič. Pesnik dr. France Prešeren je dejal: "Knjige so zato na svetu, da jih ljudje bero, toda napisane morajo biti v razumljivem jeziku. Naš slikarski velikan Jaskopič je v nekem govoru trdil, da so slikarske razstave namenjene ljudem, ki imajo oko in čut za lepoto in ubranost barv, mojster Hubad pa je dejal, da so orkestralni in pevski koncerti za ljudi, ki poslušajo lepoto in utrip človeške duše in srca. Na splošno je o umetnosti pisatelj Ivan Cankar povedal: "Umetnost je lepota, ki je nepopisna in neizrečljiva. Lepoto ni mogoče razumeti, lepoto je treba gledati, poslušati in uživati." Če pa je ta umetnost in lepota iz naroda, v katerem smo bili rojeni, nas ta lepota prepleta s toplimi sončnimi žarki, spominjajoč nas rojstne domovine v našem vsakdanjem ameriškem življenju. Tako nekako sem jaz doživljal na koncertu. In prepričan sem, da so ostali rojaki, ki so bili na tem koncertu, gledali naše postavne pevece, zale pevke in našo doraščajočo mladino, poslušali njih lepo petje ter uživali lepoto na-

še pesmi, katero je Bog dal iz rok naših skladateljev.

Takoj po uvodnem in pozdravnem govoru g. župnika K. Okorn in po odpetju ameriške in slovenske himne se je pričel pester in dokaj zahteven program. Predvsem je treba pohvaliti idealne in požrtvovalne pevce in pevke, ki žrtvujejo veliko svoje- ga prostega časa za to kulturno delo. Razumljivo je, da je bila vsa teža tega koncerta na rame-nih marljivega in zmognega zborovodje Ernesta Majheniča, ki mu je uspelo v kratkem času toda z velikimi in nepričakovanimi ovirami, pripraviti ta kvaliteten koncert. Vsak pevovodja je v velikih skrbih, če mu nekateri pevci in pevke radi službene zadržanosti ali nenadne bolezni ne prihajajo k skušnjam. To pot je imel te skrbi tudi Majhenič, toda k sreči je prebrel vse težave. Zato je bilo razumljivo, da kljub svoji zavidljivi muzikalni zanešenosti in temperamentu ni mogel prikriti par spodrseljavev — kar pa ni motilo celotnega in uspešnega koncerta.

Moški in ženski zbor sta imela na sporedu slovenske skladatelje, in to: Prelovca, C. Preglja, Venturinija, Deva, Rančigaja, Medveda, Sattnerja, Žirovnika, Simonitija, Bajuka, Vodopivca, Vogriča in Fleišmana.

Solistične vložke pri raznih pesmih so imeli Rudi Kotar, Janez Rifelj, Darko Berginc in sopranistka Olga Pene, ki je med drugimi, s svojim lepim glasom odvela par slovenskih pesmi in v duetu s pevko Vicki Rozanski operno arijo "Tiha noč, ljubezni noč" iz Offenbachove opere "Hofmanove pripovedke". Zali dekliski C.Y.O. zbor je dobro odvel dve Mancinijevi pesmi Moon River in Charade ter Oliverovo pesem More.

Dobro se je postavil otroški zbor, ki je korajžno zapel dve ameriški pesmi in našo narodno pesem Izidor ovčice pasel. V duetu sta nastopila tudi Sophie in John Staut, kjer sta zapela lepo A. Howthorne-jevo pesem Whispering Hope.

Razne pesmi so na klavirju spremljali pianist Leo Muška-tevc, Cynthia Gallun in Ernest Majhenič.

Naj omenim še, da je pred zadnjo točko sporeda prišel župnik Rev. Claude Okorn k pevovodji Ernestu Majheniču in mu čestital k njegovi 50-letnici življenja, za kar je prejel šopek rdečih rož. Zaslužil jih je!

Stik s poslušalci, ki je bil takoj vzpostavljen, toplo aplavzi, ki so jih prejeli pevci po vsaki odpeti pesmi in na koncu navdušeni aplavzi, ki so prosili za ponovitve, vedro razpoloženje v dvorani, so dokazovali, da je koncert odlično uspel. Zato je prav, da pevskemu zboru sv. Janeza in odličnemu zborovodji Ernestu Majheniču k lepemu uspehu iskreno čestitamo ter želimo, da bi nam še pripravili tako veselje in užitek v prihodnjih letih.

Po koncertu je bila v spodnji dvorani prijateljska zabava s plesom, ki je potekla v lepem prijateljskem vzdušju. Samo kulturno delo in prijateljstvo vzdržuje in podaljšuje slovensko v Ameriki. Pozdravljeni in še enkrat iskrene čestitke vsem, ki so sodelovali pri koncertu in hvala vsem, ki so sodelovali tudi pri zabavnem delu večera.

L. G.

Jezni dedič

Namesčenece oddelka za oporo- ke na sodišču v Rochefortu je strmel, da mu je zmanjkovalo sape: komaj je potkal na staronovjanska vrata priletnega mo- ža in mu sporočil veselo novi- co o dediščini v znesku 40.000 dolarjev, že se je znašel na stopnišču.

Dedič, ki je "prinašalca sreče" dobesedno vrgel iz stanovanja, je pojasnil: "Brez tega denarja sem v miru živel 75 let in se postal star, zato ne maram, da bi mi ta denar s skrbmi zagrenil večer življenja."

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Povsod zraven: na cesti, v pisarni, v politiki, v gospodarstvu...

Srečala sva se s sinom slovenskega staronasteljca. Bilo je v veliki dvorani "Catholic Information Centre" preteklo nedeljo. Razgovarjala sva se o zanimivih predavanjih, ki jih ta katoliška ustanova prireja ob nedeljah zvečer. Razlagal mi je, kako čuti potrebo po taki tvari in zlasti po razgovoru o teh sodobnih vprašanjih, ki se tičejo vere in praktičnega življenja. "Življenje okrog nas je tako plehko," je potožil. "Čajanke in klepet po zasebnih hišah, banketi in veselice, vse to je na intelektualnem nivoju trinajstletnikov. Naš razum in naše znanje potrebujejo neprestane ostritve, če ne otopi."

Predavanja z odgovori na pisarna vprašanja v omenjenem središču trajajo vsako nedeljo kake dve uri. Sodobno stvarino pod naslovom "Vera in življenje" obravnavajo samo strokovnjaki, duhovniki in laiki, ki poznajo vero in življenje iz življenja in knjig.

Zadnjo nedeljo je predaval Richard J. Walsh iz New Yorka, ki je direktor za radio in TV pri narodnem svetu katoliških moži in istočasno prireja televizijske programe. Govoril je o "komunikacije, vera in laik". Iz razsežnega predavanja bi povzel samo eno misel.

"Potreba današnjega časa je, da je cerkev povsod: med čistilci cest in med stroji v tovarnah; navzoča mora biti v pisarnah, kjer se ureja promet, kjer se odloča o proizvodnji in prodaji; njeno mesto je v parlamentih in na vladnih sejah ter v najrazličnejših društvih; biti mora zraven, kjer se ustvarjajo programi za TV in radio in se izdajajo časopisi. Napačno bi bilo, če bi Cerkev, to je katoličani, danes zapuščali področja svetnih stvaritev in odločitev ter bi se zapirali v svoj ograjen svet v strahu, da nas bo svet pokvaril in okužil. Mesto katoličankov in laikov je v svetu, je med svetom in to sredi dogajanja, a ne da bi samo opazovali, temveč sodelovali, sodelovali in to po svoji katoliški vesti."

Predavatelj je z odgovorom na vprašanje ali ne bi bilo bolje za družino z otroci, da nima v hiši TV aparata, sprožil še eno zanimivo misel. Odgovor se je glasil: "Pomislite, kako dolgo smo živeli brez TV. Vendar danes ne bi nobeni družini pripočeval, da je brez njega, če ga finančno zmore. TV je tukaj in gledanje televizije izpolnjuje del našega življenja. Ne bi bilo modro otrokom zakrivati oči

pred to stvarnostjo. Res pa je, da ni vse za otroke, kar kaže TV; ni vse dobro, ni vse lepo in ni vse koristno. Zato je važno, da TV ne vzgajajo nas in naših otrok. Ob teh programih nam je dana možnost, da mi sami sebe in svoje otroke vzgajamo in tako zlasti otrokom privzgojimo čut, kaj je na TV lepo in dobro in koristno. To bo pa družina dosegla samo, če bodo otroci skupaj s starši gledali TV, če bodo skupaj izbirali programe. Samo tako bodo starši lahko vplivali na otroke, da si bodo privzgojili pravi odnos do tega, kar TV prinaša."

Predavatelj Walsh, ki je oče šestih otrok, ki sam pripravlja TV programe, gotovo ve, kaj je govoril. Brez dvoma so njegove besede vzete iz življenja za življenje.

Borci so zborovali

Društvo slov. protikomunističnih borcev je imelo v nedeljo, 28. februarja, svoj redni letni občni zbor na galeriji cerkvene dvorane na Manning Ave. Kljub zgodnji uri nedeljskega popoldneva se je zbralo lepo število članov. Po udeležbi zbor ni bil nič manjši kot vsi dosedanj.

Za odbor so poročali tajnik, blagajnik in predsednik. V poročilih je bilo članom razloženo, kako so se razvijali dogodki v zadnji poslovni dobi. Dogodki so bili nanašani v kronološkem redu in podprti z datumi in citati iz raznih okrožnic. Iz povedanega je bilo jasno razvidno, kako so razmere nagnile

nekatero člane, da so se iz družva ločili in ustanovili novo podimenom "Tabor". Da so nekatere zašli v to "novo" v najboljši volji, da koristijo skupni stvari, je na občnem zboru povedal član, ki je pri ustanavljanju "Tabora" sam sodeloval. "Hotel sem, da bi obe skupini prišli skupaj, da bi se pogovorili in v slogi nadaljevali delo. Bil pa sem razočaran, ker nisem našel tiste dobre volje, ki sem jo sam prinesel zraven. Iz tega razloga sem stopil iz "Tabora".

Društvo S.P.B. v Torontu je imelo v preteklem letu eno prireditve družabnega značaja, en sestanek s predavanjem, spominsko proslavo za žrtve komunistične revolucije in žalno komemoracijo za pok. škofom dr. Gregorijem Rožmanom ob petletnici njegove smrti. Vsak mesec enkrat se je brala sv. maša za pokojne padle in pobite borce iz našega fonda, ki ga je Društvo S.P.B. v Torontu zbralo pred leti.

Društveno glasilo "Vestnik" je v letu 1964 naročilo in plačalo 92 članov. Kdor bi ga hotel še naročiti, bodisi v Torontu ali izven Toronta, naj piše ali drugače sporoči g. Cirilu Prežljku, 468 Ossington Ave., Toronto 4, Ont. Denarnih dohodkov brez naročnine za "Vestnik" je bilo v pretekli poslovni dobi čez \$200. Po poročilu blagajnika se stanje glede "Vestnika" v Torontu ni prav nič spremenilo.

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor, ki mu predseduje g. Ciril Prežljak, ki ima brez dvoma za Društvo S.P.B. v Torontu največje zasluge.

Por.

Predpust v Hamiltonu

HAMILTON, Ont. — Kadar na predpustne nedelje berejo v cerkvi list in evangelij, tedaj se prehlajeni ljudje tako na glas uskujejo in kašljajo, da se komaj kaj sliši. Kadar pa začno brati oklice, nastane taka tišina, da bi lahko slišali iglo pasti na tla. Dekletom, ki zamaš čakajo snubecev, utriplje srce. Matere pa, ki imajo hčere zrele za možitev, molijo potihem tako, kot je neka mati Hrvatca molila na ves glas in s povzdignjenimi rokami pred oltarjem Majke Božje Bistričke: Majko Božjo — izprosi moji hčerki moža!

Ni majhna skrb, če je v družini ena, ali še celo več deklet, ki se starajo, ženinov pa ni od nikoder. Težko življenje so imele ostarele dekleta — tete v starem kraju; posebno na kmetih, pa tudi v mestu. Od drugih odvisne, osamele in zapuščene so venele sebi v breme in drugim v napotje. Se norčevali so se iz njih, ko je predpust minil, vlačili so plohe, jim ponoči privezali slamnatega moža na dimnik in peli zbadljivke:

Prišla je Pepelnica — ostala si samica.
Devica primorana — s peharjem kronana.

Koliko bridkosti je v pesmi, kjer zapuščenno dekle, s strto ljubeznijo in smrtjo v srcu toži cveticam na oknu:

Venite rožice moje,
zakaj bi še cvetele,
zapustil fant je mene;
venite ve — z menoj.

Pred par leti smo se v Hamiltonu pritoževali, da imamo preveč fantov in premalo deklet. In glej, Bog nas je najbrž slišal in ušlišal. Začel nam je pošiljati dekleta kar na debelo. Lansk leto se nam je rodilo 26 deklet in le 6 dečkov. Prej smo govorili, da bodo morali naši fantje iti v Cleveland po dekleta, sedaj pa, če bo šlo tako naprej, bo prišel čas, ko bodo morala hamiltonska dekleta, ko dorastejo, drugam fantov iskati. Ni prav, če človek preveč izprosi.

Star Črnogorec je skušal zadržati svoje kljuse, pa je vsaki

katero je že civilno poročen. Ne ve, kakšen vtis bo on napravil nanjo, posebno če je že nekoliko plešast. Prav tako ona ne ve, kako bo on čutil, ko se bosta prvič videla, ne na sliki — ampak v stvarni živi osebi.

Pri nas v Hamiltonu do sedaj ni še nobena ušla ali pa jo pobrala z drugim. Bilo pa je precej takih slučajev med drugimi narodnostmi in baje tudi med Slovenci v Torontu. Dostikrat izprašujem starejše fante: "Kdaj boš prišel naročit oklice? Poroči se! Čas je, da prideš do rednega življenja." Pa mi v zadregi odgovorjajo: "Ne vem; je težko; ki jih pa ni tukaj; ko so pa take; ko je pa tako težko dobiti pravo in dobro. Saj bi jo naročil iz Slovenije, ne vem, kaj bom dobil. In če pride, nisem gotov, da me ne bo pustila in se skujala, kakor toliko drugih." Res je tvegano kupovati mačko v zaključ. Če se izkaže, da mlada človeka nista za skupno življenje, tedaj ni konca ne kraja zmešnjavam ne zlu. Treba je začeti sodni postopek za razporočilo, ki stane dosti denarja in časa. Razen tega so postave v Ontarijski deželi zelo stroge in je težko dobiti razporočilo odloč.

Tako na primer je lansko leto prišla sem v Hamilton naročena nevesta iz Italije. S fantom sta se domenila s pomočjo pisem, slik in posredovanj domačih in znancev. Italija ne zahteva civilne poroke po zastopniku za potni list, kot jo zahteva, dokaj nespametno, Jugoslavija. Prišla je, a ženini ji menda že na prvi pogled ni ugajal. Toda kaj naj stori? Pot ji je plačal, besedo je dala, vse je pripravljeno za poroko, ki se mora izvršiti po zakonu tekem enega meseca po njenem prihodu v Kanado, če ne bo morala nazaj v Italijo. Prišla je iz U.S.A. njena sestrčina za družico in pričjo. Ko so stali pred oltarjem in je župnik začel kratek nagovor pred poroko, se je nevesta spustila v krčevit jok.

Župnik je malo počakal, nato pa njej in družici pomignil v zakristijo. Po kratkem pogovoru so se vrnil pred oltar, kjer je rekel ženinu in drugim, da poroke ne bo, ker se nevesta ne čuti in da naj gredo lepo domov.

Mislite si, s kakšnimi občutki je šel iz cerkve ženinih sled kot stena, jokajoča nevesta in vsi ostali. Doma je se ona nekako pomirila, pogovorili so se, ker je izjavila, da ji je žal, da je kar tako nekaj prišlo nadnojo, da sama ni vedela. Sklenili so, da poizkusijo drugič. Molčali so o vsem, kar se je zgodilo, šli na drugi konec mesta v drugo italijansko cerkev in tam ponovno vse lepo uredili za poroko. Čez par tednov se je poroka vršila v drugi cerkvi. Nevesta tokrat ni več jokala; in ko jo je duhovnik vprašal, če hoče ženina za zakonskega moža po svoji prosti volji in privolitvi, tedaj je glasno in jasno rekla: "Hočem!"

Šli so veseli domov na svatovsko gostijo. Na videz je bilo vse v redu, le nevesta in njena sestrčina-družica sta ves večer stikali glavi in šepetali — šepetali. Ob 9h zvečer sta rekli, da gresta malo ven na sveži zrak. Šli sta, a ju ni bilo več nazaj — vzela ju je noč. Poldrugo leto ubogi fant ni vedel, kam je šla in kje je njegova žena poročena.

Čez poldrugo leto je dobil poziv iz nadškofijskega sodišča v Torontu, naj gre pričat, ker je ona vložila tožbo na Rim, češ, da njun zakon ni bil veljaven, ker ni prostovoljno, ampak pod pritiskom sile in strahu rekla pred oltarjem, da ga hoče, ko ga v resnici ni marala. Ona živi sedaj v Torontu z drugim, bi se rada cerkveno poročila in prav ta grize tiha skrb, ki postaja da, ki naj odloči, če je bil njen vedno hujša, čimbolj se bliža dan in ura, ko bo treba iti na neveljaven, je sedaj v teku.

Prav sedaj v naslednjih tednih se pri nas pripravljamo, da zberemo fante in jih povežemo v društvo in športne odseke. Tam okoli doma in cerkve je zadosti prostora za nogomet, tenis, odbojko, baline itd. Prirejali bodo tudi družabne večere s plesom od časa do časa in povabili dekleta iz katoliških slovenskih družin, naše domače in tudi od drugih.

Že na dosedanjih večerih, ki so se vršili v najetih dvoranah, se je spoznalo več naših odličnih parov in se povežalo v srečen zakon. Brez družabnih prireditvev s plesom bi se najbrž ne bili našli nikoli.

Ni ni slabega, če se v cerkveni dvorani vrši ples v dostojni družbi v navzočnosti staršev in duhovnika. Zlo je, če farna mladina mora iskati zabave in družbe drugod v beznicah, proč od cerkve, kjer se družijo s pokvarjenimi ženskami. Lovijo jih v mreže razne jehovovke, adventistke in druge hudičeve nastave. Koliko so nam jih že dosejale ujele in speljale! Izgubljeni so za vedno.

Jaz mislim, da je Jezus veliko bolj zadovoljen, če jim damo vsvo priložnost, da se seznanijo s katoličanko, Slovenec s Slovenko in se ustanavljajo dobre katoliške družine.

Jezus je jasno pokazal, kaj misli o tem, ko se je udeležil svatbe v Kani in izpremenil vodo v vino. Gotovo ni tam v kotu sedel in mrko ter osato gledal veselo plesočo mladino in godrnjal nad pohujšanjem, ki ga ni kjer ni bilo. Tako so delali samo farizeji-hinavci, kakor jih je sam označil.

Fr. L. T.

L. Ambrožič, st.:
Kako sem doživljal doma komunistično revolucijo

(Dalje)

Ko sem se tako peljal po cesti proti domu, sem zagledal na nji, ki je bila najbolj oddaljena od doma, mojo ženo, ki je lepo mirno sadila fižol. Malo sem se pojezil, ji vzel motiko in fižol ter oboje odnesel v bližnjo hišo, ženi pa dejal, naj se vsede na kolo, ki ga je imela seboj, in odpeljala sva se domov. Pa me je vprašala po poti: "Ja, ali res misliš, da bi šli?" "Seveda," sem ji odgovoril pritrdilno. Pa je takoj zopet začela mešetariti z menoj, da bi ona z malimi otroci ostala doma. Sedaj sem ji pa že moral z vso resnostjo povedati, da gremo vsi, pa če se na glavo postavijo. Otroci in sestrčina so naju že težko pričakovali, ker bi radi čimprej odšli. Poslal sem po konje k sosedu, ki sem bil z njo v dogovoru, da jih bova zamenjala za mojo govejo živino ter povrhu še, kakor hitro se bo nudila prilika, jih pošljem nazaj. Ona pa je dejala, da jih ne da in da jih sploh nima doma. Nek njen sorodnik, tisti, ki sem ga opisal v začetku tega spisa, J. Ž., je prišel k nji in jo pogovoril, naj vprege ne da. Rad bi preprečil moj odhod od doma... Kaj sedaj? Poslal sem tri sinove okrog in sam sem šel, a nikdo ni hotel priskočiti na pomoč. Nazadnje sem se spomnil našega dobrega prijatelja Koširja Franca v vasi Osredelk. Poslal sem starejšega sina k njemu. Povedal mu je, kako se nam je zgodilo in da ga prosim, naj mi on posodi vprego. Ravno se je tudi on pripravljal za odhod s celo družino. Poleg Gosarja iz Podsmreke, ki je odšel z vso družino, in naše, je bil on tretji iz občine, ki je šel s vso družino od doma. Takoj je odstopil enega konja nam, sam pa zapregel drugega. Zdaj je bilo treba pohiteti in oddati živino, prašiče in perutnino okoli sosedom, kdor je hotel kaj vzeti. Sporočili smo jim, naj pridejo takoj

ponje. Prej je bilo zgovorjeno z ono sosedo, ki nam je obljubila konje, da bo ona vzela vso govedo, prašiče in perutnino. Ker nam je ona odpovedala in to še zadnji trenutek, ji tudi mi nismo bili nič dolžni. Kar hitro so bili sosedje tu in oddali smo vse. Tudi poln ročni voz knjig in mnogo fotografij in druge take zadevščine, na katere se večkrat spominjam, in mi je žal, da je ostala doma. Ker so morali sosedje naše reči skrivati, da bi ne bili osumljeni, da so bili z nami v kaki preveliki zvezi, se je tako vse porazgubilo. Nato je vsak še vzel kako malenkost, ki bi mu morda prav prišla, pustili smo ključke obeh hiš kar v vratih, da ne bo treba vlamljati, in — odšli... Kam in do kam nas bo peljala naša pot, skoraj nismo mislili. Bolj pa, kdaj se bomo vrnilo. Povem pa, da v takem položaju in v takem času, z bolešno ženo, sedmimi šoloobveznimi otroci in za nameček še sestrčico, ki menda še nikoli ni bila pri dobrem zdravju, zapustiti dom prostovoljno in iti v popolnoma neznan, je huda reč.

Prav dobro sem se zavedal odgovornosti, ki sem jo vzel nase. A pomoči ni bilo. Gledal sem ženo, kako je trpela. Vedel sem, da ji srce krvavi. A na zunaj se je delala močno. Otroci so bili kar dobre volje in se pogovarjali, kaj vse bodo videli, sestrčica na se je držala bolj ob ženi, potihlo godrnjala in se jezila čez "fritizane".

Kakih 10 minut sem spremljal družino, nato sem se pa pomislil proti Dobrovi in v mojo sobo pri zdravniku, kjer mi je ostalo še par reči, ki sem jih še vzel s seboj. Zdravnik je s svojimi že odšel pred par dnevi, isto tudi gospod župnik Klopčič in župnik Kokalj, ki je po preganstvu iz zasedene Gorenjske po Nemcih bil preganjen v Srbijo, do tam pa se vrnil v Ljubljansko provinco in ga je naš župnik prevzel v svojo župnijo. Dočim je kaplan Mozetič ostal doma na Dobrovi. So ga pa partizani takoj po zasedbi aretirali, zaprli in obsodili na več let zaporu.

Ko sem se peljal skozi vas nazaj, so prihajale ženske iz hiš in obstajale na pragu, mi z eno roko mahale v pozdrav in z bogom, z drugo so si pa brisale solze. Vsa vas je bila zavita v neko neznan žalost in tiho ihtenje. Vse mi je bilo kar nekam tuje. Le Marija na oltarju, ki sem se ji šel zahvaliti in priporočiti za srečno pot, se mi je zdela še tako lepa, še tako domača kot prej. In večna lučka je še tako mirno gorela pred tabernakljem kot vedno, odkar se zavedam. Tisti, ki so verjeli v partizanski raj, so že odšli na gotova mesta, kamor jim je bilo naročeno, naj pridejo in počakajo njihovega prihoda, da bodo potem skupaj z njimi šli v Ljubljano in druge važne kraje, da bodo prevzeli takoj vso vodstvo v svoje roke.

Jaz sem se hitro peljal s koleškom proti Stranski vasi, pa skozi Čepelje in vrh Peskov. Od tam sem gledal in čakal, kdaj bodo prišli naši, da bomo šli potem skupaj proti št. Vidu in dalje. Po pravici povem, da sem bil v velikem strahu ves čas in se bal kake zasede, kar bi se skozi Čepelje prav lahko zgodilo, saj je tam skozi ceste le par njiv in travnikov, drugače pa le grmovje in gozd.

Mahnal sem jo po bližnjici mimo Kozamernikove domačije proti vrhu Pesek, se ustavil pod velikim razpelom, pozdravil križanega Trpina na razpeli ter ga prosil, naj nas srečno vodi po begunskih potih. Nato sem z vso nestrpnostjo čakal, kdaj se prikaže izza ovinka naša vprega. Bilo je pa tako grozljivo mirno in tiho vse naokoli, da je že sam ta mir vzbujal strah. Ko sem tako stal in čakal nekaj minut, se zasliši sem iz Ljubljane tako močna detonacija, da se je stresla zemlja. Za njo druga, tretja itd. Nisem si mogel predstavljati, kaj naj bi to bilo. V

tem sem zaslišal tud ipo klancu gori od Glinške strani, da prihaja nekdo z vojaškim težkim motorjem. Nisem vedel, kaj naj napravim. Ali naj skočim v grmovje in se skrijem, ali naj čakam na cesti. Sklenil sem, da počakam na cesti. Če me dobijo v grmovju, bi bil gotovo sumljiv vsakemu, naj prihaja kdor hoče.

Komaj sem imel časa za ta pomislek, že se ustavi pred me-noj motor s prikolic, v katerem so sedeli trije nemški vojaki, do zob oboroženi. Vprašali so me, od kod prihajam in kam grem. Povedal sem jim, da prihajam iz Dobrove in se umikam pred partizani. Nato so me vprašali, če sem videl kako četo ali posamezne vojake kje na Dobrovi. Ko sem jim povedal, da ne, je oddal eden od njih v zrak tri rafale iz neke strojnice. Nekaj časa so poslušali, če bo kaj odmevala ali kaj. Ker ni bilo nič, so se obrnili in z naglico odpeljali nazaj proti št. Vidu. (Pozneje sem zvedel, da je proti polnoči prišla skozi Dobrovo od Horjula doli četa nemške vojske, oropala še za slovo Zalaznikovo trgovino, nato jo pa mahnila skozi Stransko vas, Čepelje in Peske po cesti proti št. Vidu. Za to četo, ki se je nekje zamudila, so najbrž oni trije poizvedovali, ki je prišla cele štiri ure pozneje.

(Dalje sledi)

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

MASCO MACHINE, INC.

23610 St. Clair Ave.

EXPERIENCED

MILLING MACHINE

OPERATORS

SET-UP & RUN

SHORT RUN

Production experimental work

High hourly rate

Overtime and many fringe benefits

Call or apply in person

486-1772

(50)

Ženske dobijo delo

IZUČIMO STROJNE ŠIVILJE

Izučimo sposobne posameznice za delo v naši tovarni. Ta služba je stalna in nudi plačo od kosa.

STAROST NEOMEJENA

Zglasite se od 8. dop. do 5. pop., od ponedeljka do petka.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53 St. 961-6000

(48)

MALI OGLASI

Hiši naprodaj

Naprodaj sta hiši na 1040 in 1042 E. 71 St. Obe \$13,500. Za pojasnila kličite 432-2833.

(47)

V najem — E. 58 St. —

4 sobe in kopalnico se odda v zidanem poslopju. \$45. Kličite 881-7138.

(48)

V najem

Oddamo sobo ženski v zamenjo, da bi varovala 4-letnega otroka, in opremljeno sobo moškemu z hrano ali brez. Kličite 431-0216.

(47)

V najem

3 čiste, neopremljene sobe, kopalnica, porč, se odda paru ali eni ženski za nizko najemnino na 1159 E. 76 St. Kličite EX 1-9777.

(2,5,9 mar)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221

Cleveland 19, Ohio

Grupna polovanja 1965

v Slovenijo z ladjo od \$329.25 v obe smeri. — Isto tudi za obisk Vaših sorodnikov.

RES STROKOVNA potniška pisarna, zastopniki vseh važnih avionskih in ladijskih družb z najpopolnejšimi uslugami od fotografije za potni list do vseh vrst kart, najetja avtov, hoteli itd. — Za dobra mesta 1965 rezervirajte čimprej brezobvezno!

IMIGRANTSKE CENE za avion

Ljubljana—Toronto, Can. \$267.60.

Za Vas napravimo prošnjo za vse-

litev; nabavimo karto, predvsem

pa TOČNO obvestimo o prihodu.

Za obisk sorodnikov sedaj skraj-

šan postopek.

Na pisma izven Toronta odgovar-

jamo isti dan!

DINARSKI BANKOVCI, TRAV-

ELERS CHEQUES, KOVČKI, VI-

ZUMI, JAVNI NOTAR. • SLO-

VENSKE KNJIGE IN PLOŠČE.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College St.

Toronto 2b WA 3-4868

PATRICK A. SHEEHAN:

NODLAG

"Saj se šališ, Donal!" je rekla gospa Hegarty. "Da bi mogla Nano kaj storiti, česar bi ti ne hotel! In vsa neumna je nate!"

"Ali ni rekla, Kate," je dejal njen mož, "ko so jo prišli Begleyjevi snubit, da bo vzela Donala Connorsa in nikogar

drugega na vsem svetu, in da rajša berači z njim od hiše, kot da bi nosila pri drugem svilo in baržun."

"Da, rekla je," je pritrdila gospa Hegarty, "in še več. Meni sami je večkrat dejala, da se omoži za Donala ali pa za nobenega. In on jo hoče sedaj zatajiti, kakor bi mu bila popolnoma tuja."

"Jaz nečem Nane zatajiti," je odgovoril Donal, ki ga je ta obdolžitev vznemirila, "toda niti moj oče, niti jaz nečeva siroti krivice storiti."

"Kaj je ta ubogi otrok sirota?" se je gospa Hegarty oprijela njegove besede. "Saj pravijo, da sta njen oče in mati — Bog naj ju kaznuje! — živa in zdrava v Ameriki."

Pri tem je ostro pogledala staremu Edmondu Connorsu v oči.

"Kako morejo to reči," je odgovoril Connors, "ko nihče razen Boga ne ve, kdo sta njen oče in mati?"

"Seveda, seveda," je rekel stari Hegarty, "toda ljudje si pripovedujejo najčudovitejše reči. A če je res, tedaj bi ti bil gotovo zadnji na Irskem, ki bi jo sprejel pod svojo pošeno streho."

Donal se je začel nemirno premikati na stolu in očetu se je povečala belota v očeh, to-

da sicer je ostal na zunaj popolnoma miren.

"Nikoli se ne brigam za to, kaj ljudje govorijo," je rekel. "Saj ne puste nikogar pri miru. Toda kaj pravijo, gospa Hegarty? Kajti bolje je, da povemo resnico, kot da jo skrivamo."

"Povej mu, Kate!" jo je silil Hegarty. "Ženi se to bolje posreči."

Kate ni tega nikakor mogla izpredvideti; ona ni mogla razumeti, da bi se tukaj moral ravno ženski spol vmešavati.

"Ah, pustimo to!" je rekla, natikaje si kapuco svojega črnega plašča. "Končajmo to reč, ko se ne moremo dominiti."

Tedaj je njen mož pogledal zelo odločno, kakor bi hotel storiti veliko žrtev.

"Čakaj, Ned, da ti nekaj povem. Tebi in tvoji ženi dam trave še za eno ovco in novo pernico, na kateri ni še nihče ležal, če spraviš iz hiše to — hotel se je poslužiti robatega izraza, pa pogled iz ostrih, plavih starčevih oči ga je zadržal in dejal je "—dekletce."

Edmond Connors je vstal, kar je bilo znamenje, da so se pogajanja končala, toda Hegarty ga je prijel in zopet potisnil na stol.

"S teboj, Ned Connors, je za zlodja težko kupčevati. Mi bomo odnehali. Toda," je rekel slovesno in dvignil prste, da okrepi svoje besede, "če bo iz tega kaj hudega, boš kriv ti, ne jaz."

"Nič hudega se ne more zgoditi," je rekel Donal, "razen tistim, ki hočejo hudo. In ti naj se varujejo!"

Tako je tedaj usoda odločila, da Nodlage ne bodo poginili v svet beračit vsakdanjega kruha, temveč da bo dobivala stanovanje, obloko in hrano, ne kot dekla, ampak

kot pravi ud družine. Ona sama, ubogo dete, ki se je sedaj razcvitala iz otroka v dekle z vsemi sanjami in željami in upi te dobe, ni ničesar vedela o vsem, kar so ljudje domnevali o njeni skrivnostni preteklosti ali sklepali o njeni negotovi bodočnosti. Jokala je malo, ko sta Owen in njegova sestra s poljubi in solzami in drugimi znaki ljubezni stopila preko praga starega doma, kamor sta se mogla vrniti le še kot tujka, nato pa je šla po svojih vsakdanjih opravkih kot navadno. Vsako jutro je pobrala svoje obrabljene knjige ter odšla v šolo, ki se je skrivala za mejo tam blizu pri mostu Owen-an-ara, ter se učila iz svojega abecednika, da je stari učitelj občudoval njeno ubogljivost in razumnost. Zvečer se je vračala skromni večerji, ki je obstajala iz krompirja in mleka, in k toplemu, ljubljenu družinskemu ognjišču, kjer je postajala od dne do dne dražja. Včasih se ji je vračala stara navada in večkrat je obstala pri mostu, da prisluškuje daljnemu glasu, ali je sredi bera o porednem otroku, ki je imel navado reči "Mi ni nič mar", nenadoma prenehala, položila prst na uho in prisluškovala. Stari učitelj, ki je bil nekaj slišal o njeni povesti, jo je pomilovalno pogledoval, njeni tovariši pa so se suvali: "Vilinj otrok zopet posluša duhove. Kdaj neki pridejo, da jo odnesejo?"

Doma je bila po svoji pravici in moči, buditi ljubezen, kraljica in gospodinja. Samo ena stvar jo je vznemirjala zadnje dni. Često je zasačila Donala, kako jo pozorno opazuje, in temno je sklepala s tistim čudnim, slutječim nagonom, ki ga imajo take občutljive duše, da bo prihod nove

gospodinje na kakršenkoli način skalil blaženi mir, ki je vedno počival nad to krščansko hišo. Isto je močno čutila tudi stara gospa Connors, ki je vedela, da bo v tistem trenutku, ko se potrdi pogodba, po kateri dobi posestvo Donal in njegova žena, njena vlada pri kraju, njeno skoro petdesetletno kraljevanje končano.

"Vse se bo izpremenilo, ljubček," je govorila, ko je skrbno razpletala in česala Nodlagine plave kite, "in ne tebi, ne meni ne bo dobro. Pa vseeno, medve ostaneva skupaj in to pomeni veliko."

"Ali me bo tepla, mati?" je vpraševal otrok.

"Ne bo te, ljubček, ker ji jaz ne bom pustila. Pa človeka lahko drugače spravijo s sveta, ni da bi ga morali utopiti v maslu."

"Nikar ne plaši otroka s takim govorenjem," je posegal stari v pogovor. "Mi ostanemo skupaj, Nodlag, dokler nas smrt ne loči, kakor pravi katekizem. Kaj si se učila danes, ljubček?"

In Nodlag je morala prebrati vso lekcijo, vrsto za vrsto, stari je pa prikimal v glavo in pristavljal sempatja kako besedo.

Tedaj je — v začetku zime — prišel usodni dan. Tujka je prestopila glenaarski prag kot gospodinja in stara gospodinja sta postala odvisna. Jasnno je bilo, da Donal ni bil povsem zadovoljen. Hodil je na delo, toda ne s tisto lahkoto in veseljem, kakršno bi moral kazati mlad gospodar, ki je ostvaril želje svojega življenja. Njegova žena je previdno, toda odločno prevzela vlogo malega gospodinjstva ter si mirno in brez sile prilastila vrhovno vladno. Stara dva sta čepela pri ognju, molče obedovala in vdano prenašala

svojo usodo. Toda stari ženi se je poznalo, kako jo je bolela zavest, da je sedaj odstavljena in podložna. Nekolikokrat je iz same navade kaj malega ukazala v hiši, toda mlada gospodinja je to takoj molče, toda odločno preklinala. Nato se je pozvala na Donalovo otroško ljubezen, da jo podpira. A ta je vsled čuta pravičnosti ali morda zato, da prepreči trajno neprijateljstvo med starim in novim redom, dejal:

"Prepustite to Nani, mati! Ona bolje razume."

In stara žena je vdano sklonila glavo, a srce ji je pokalo. Težko jo je bilo gledati, kako je hodila po starih domaćih prostorih, kot bi ne bila le tujka, temveč vsiljenka, opazovati njen obraz, kadar je drugi glas in ne njen uka-

zoval deklama, poslušati jo, kako je tožila celo beračem, ki so trkali na vrata:

"Sedaj vam ne morem ničesar dati, dobri mož. Sama sem ravnotako revna kot vi."

Vezi med njenim možem, Nodlago in njo so sicer postale tesnejše, ko je morala izročiti gospodinjstvo in se ponižati, toda vsakdo, kdor ve, kako mogočno in samovoljno so velike, stare "irske matere" gospodovale, bo lahko razumel, kako je novi red rezal v srce to dobro, staro krščansko ženo. Prejšnji ogenj je počasi pojemal, duh je pešal, splošna brezbriznost je zamenjala prejšnjo neumorno delavnost, in preden je zopet prišla jesen, ali bolje, v prvih jesenskih dnevih se je izpolnila njena prerokba:

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MACHINISTS

MACHINE OPERATORS

Experienced men — Steady work

Fringe benefits —

Paid holidays and vacations

BREUER ELECTRIC

5110 N. Ravenswood
LO 1-6162

(47)

WAGES OPEN WE NEED

DIE SETTERS

Unusual opportunity in a new factory of national growth company for experienced die setters. No age limit. Set-up, operate. Must be familiar with O.B.I. and draw presses up to 250 tons. Short runs, many die changes. (Plant located 30 miles South of Atlanta, Georgia.) Apply or write

KEN LOWRY

WASTE KING CORP.

SENOIA, GEORGIA

(48)

Wanted - A-1
Die Makers

These are immediate openings for line dies and progressive dies. Top wages, profit sharing. Plenty of overtime.

Apply write or wire

LEADING TOOL & DIE CO.

18450 Mt. Elliott
Detroit, Mich.

(49)

IMMEDIATE OPENING

DENTAL
CERAMIST

Qualified department head for 5 man porcelain department in established 30 man Austenal Lab. Good working conditions in new building, with top wages, all fringe benefits, profit sharing. — Write or wire

Dahlin Dental Lab.

P.O. Box 3875

Portland, Oregon, 97208

Call Collect 234-7441

(48)

MACHINISTS
MACHINISTS HELPER
To work in Machine shop. Steady work. Company benefits.

LLOYD A FRY ROOFING CO.

5818 S. Archer
Summit, Ill.

(49)

FEMALE HELP

REGISTERED NURSES

The Illinois Masonic Hospital Association offers refresher courses for Registered Nurses. Stop in or Write to our Personnel Dept. and permit us to introduce our program designed for you. Pleasant conditions. Many benefits with top salaries.

All shifts available. If interested apply to:

ILLINOIS MASONIC HOSPITAL

836 Wellington

PH 525-2300

Chicago, Ill.

(49)

CHICAGO, ILL.

RESTAURANT FOR RENT

COMPLETELY EQUIPPED
RESTAURANT

Near Cubs Park. Reasonable. Call Mr. Simmons, LO 1-1717.

(47)

BUSINESS OPPORTUNITY

DRIVE-IN RESTAURANT
Lge. parking area, fully equipped. \$24,300 total price. May be purchased on contract. Call for appt.
EDITH BEAVERS
113 Stephen St., Lemont, Ill.
CL 7-7595

(49)

REAL ESTATE FOR SALE

5 Rm. Brk. 3 bdrms., gas heat, near schools, churches, transp. Aluminum S/S. Sacrifice at \$8,000. 3952 W. Ohio. Phone KE 3-4704.

(49)

BY OWNER

INCOME PROPERTY — 1½ brick modern. Priced to sell — 2 car garage — Full basement, S/S. — Call 489-4247.

(49)

7 rm. brk. residence; 4 bdrms., 1½ baths; gas ht.; full bsmt. 2 encl. porches; 2 car gar., overhead dr. Furniture & accessories. Priced to sell quickly at \$12,500. Call KEY-stone 3-7857.

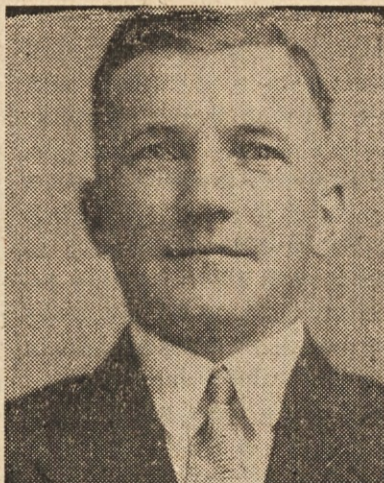
(49)

CARPENTERSVILLE

By owner. 4 bdrm. ranch, 2½ car gar. Water softener. Near schools and store. S/S. \$13,700. Phone HAZel 6-3008.

(49)

1895

1965

Naznanilo in Zahvala

Z globoko žalostjo v naših sreih naznanjano sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je po daljši in mučni bolezni umrl naš ljubljani sprog, oče, stari oče, tast in brat,

JOHN TANKO, Sr.

Previden s sv. zakramenti je zaspal v Gospodu 9. februarja 1965. leta.

Rojen je bil 21. maja 1895 v vasi Prigorica pri Dolenji vasi pri Ribnici na Dol., odkoder je prišel v Ameriko 1. 1912.

Pogreb se je vršil 12. februarja 1965 iz pogrebnege zavoda Jos. Zele in Sinovi v cerkev sv. Kristine, kjer je za pokoj njegove duše daroval sv. mašo zadušnico Father Ozimek. Potem pa smo truplo pokojnika prepeljali na pokopališče All Souls in ga tam položili k večnemu počitku v družinsko grobnico.

Pokojnik je bil član društva Napredek št. 132 ABZ, predsednik ohajske federacije društev ABZ, član društva Slovenski dom št. 6 SDZ in društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo Father Ozimeku za česte obiske na domu pokojnika in podelitev sv. zakramentov ter za darovano sv. mašo zadušnico. Father Cimpermanu se zahvalimo za podelitev zadnjih tolažil sv. vere, Father Celesniku pa za molitev rožnega venca v pogrebem zavodu.

Srečna hvala vsem, ki so ob oder pokojnika položili tako lepe vence cvetja in mu s tem izkazali svojo ljubezen in spoštovanje. Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše. Hvala vsem, ki so prišli pokojnika kropit in moliti ob njegovi krsti, ki so se udeležili sv. maše zadušnice in ki so ga spremenili na pokopališče. Hvala članom društev, ki jim je pripadal, za lepo slovo od svojega umrlega sobrata.

Hvala pogrebem, članom društev, ki so nosili njegovo krsto.

Ljubi mož, dragi oče, stari oče, tast in brat, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti go gruda njena!

Lahko bi živel še kaj let in v miru užival večer svojega življenja, ljubljen od nas vseh. Pa je Bog odločil, da Te že sedaj pokliče k Sebi, da Te bogato poplaca za vse trpljenje, ki si ga tako vdano prenašal in za vso ljubezen, ki smo je bili mi vsi deležni. Žalujemo za Teboj in Te pogrešamo vsepovsod. Tolajši pa nas zavest, da se bomo enkrat vsi združili pri Bogu. Do takrat pa se Te bomo spominjali z ljubeznijo v naših mislih in molitvah!

Z a l u j o č i :

ANTONIA — soproga

JOHN JR. in FRANK — sinova

LILLIAN DELSANTER — hči

SYLVIA in BEATRICE — snahi

CHARLES — zet

Cleveland, Ohio, 9. marca 1965.

3 vnuki in 4 vnukinje

MARY ZNIDARŠIČ — sestra

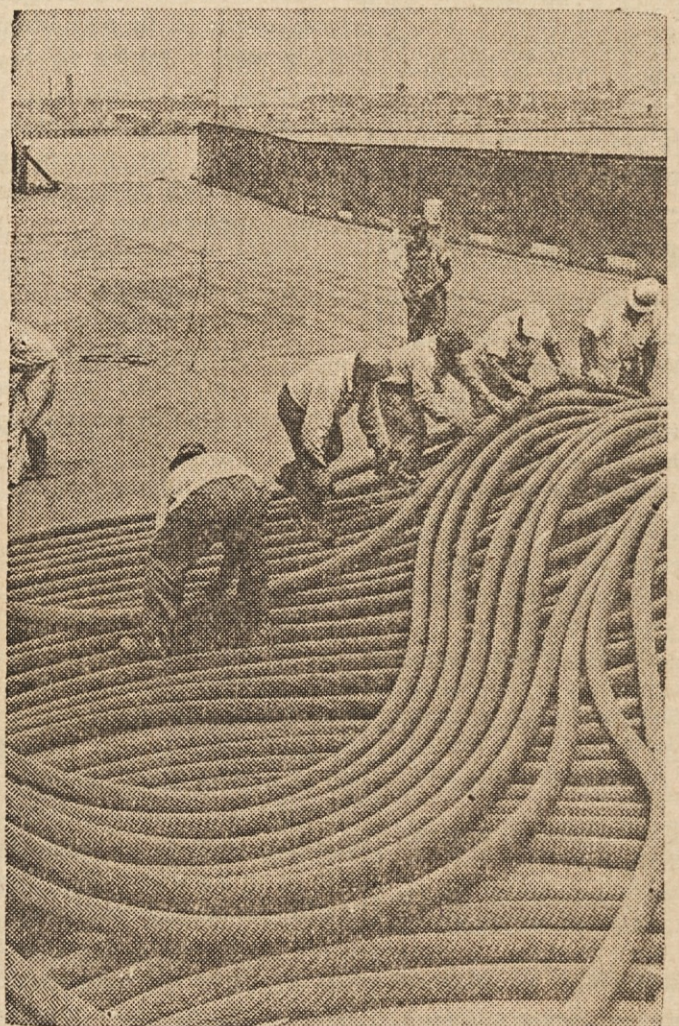
V starem kraju zapušča brata NACETA

in sestre: ANO, JULKO in ANGELO.

OSTALO SORODSTVO

DOMA — Podpredsednik ZDA H. Humphrey in njegova žena pri kamnu v njunem domu pri Washingtonu.

PODVODNI KABEL — Delavci na vlačilcu urejajo podmorski kabel v pristanišču v Baltimorju. Položili ga bodo na morsko dno vse do New Yorka.